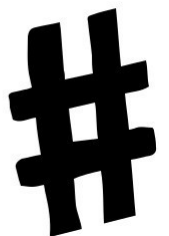
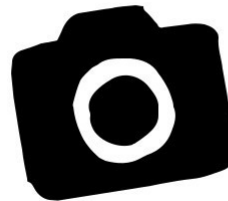
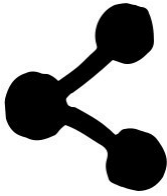

Online Szexuális Zaklatás

A szülők és gondviselők
szerepe

A deSHAME II projekt
eredményeinek összefoglalója

PROJECT
deSHAME

Ez a rövid összefoglaló azokat a tapasztalatainkat mutatja be, amelyek a szülők és gondviselők szerepének fontosságát támasztják alá a kortársak közötti online szexuális zaklatás megelőzésében és kezelésében.

A Project deSHAME II egy európai összefogásban megvalósított projekt, amely a Childnet International (Egyesült Királyság), a Kék Vonal (Magyarország), a Red Barnet (Dánia) és az UCLan (Egyesült Királyság) valósult meg. A projektet az a felismerés indította el, hogy egyre több fiatal tapasztal meg a kortársaik között valamilyen bántó szexuális viselkedést az online térben, vagy szemtanúja ennek.

A Project deSHAME 1 a 13-17 éves gyerekeket érintő online szexuális zaklatásra fókuszált, módszertani anyagokkal segítette a tanárok, és az iskolák vezetőségének munkáját.

A folytatás (deSHAME 2) a fiatalabb korosztály (9-12 évesek) körében megfigyelhető szexualizált cyberbullyingra koncentrált, és a pedagógusok számára létrehozott módszertani anyagok mellett a szülők, gondviselők számára is készültek tájékoztató anyagok.

Ez a kiadvány az Európai Bizottság Jogok, egyenlőség és polgárság (REC 2014-2020) elnevezésű programjának pénzügyi támogatásával jött létre. A kiadványban megjelentetett vélemény a szerzők saját véleménye és nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság hivatalos álláspontját. A benne foglaltakért az Európai Bizottság felelősséget nem vállal.

Bevezető

A 13-17 éves korosztály 9%-a kapott szexuális fenyegetést online formában (beleértve a nemi erőszakkal való fenyegetést is) velük egykorúaktól, 29%-uk volt tanúja ilyen jellegű viselkedésnek, és 25%-uk szexuális viselkedéséről osztottak meg pletykákat a vizsgálatot megelőző egy évben.

Ez csak néhány, az online szexuális zaklatás formái közül, amelyeket a fiatalok megtapasztalhatnak. Az online szexuális zaklatás a deSHAME projekt (2017) definíciója szerint olyan nem kívánt szexuális viselkedés, amely különböző digitális platformon történik, szexuális képek, videók, üzenetek és kommentek felhasználásával.

A projekt négy alkategóriát határozott meg: szexuális jellegű képek és videók beleegyezés nélküli megosztása vagy 'szexting'. Kihasználás, kényszerítés és szexuális jellegű fenyegetés küldése. Megalázó vagy felzaklató szexuális tartalom felhasználásával történő szexualizált bullying, melynek célja a kipécézés vagy egy csoportból történő kirekesztés. Nemkivánt szexualizáció, mely során kellemetlen szexuális kéréseket, kommenteket vagy tartalmakat küldenek.

Ezek a viselkedések kortársak között történnek, és aktívan részt vevő online közönség előtt zajlanak. Az áldozat megfélemlítve, kihasználva, kényszerítve, megalázva, kirekesztve, tárgyiasítva érezheti magát.

A kutatásban arról is megkérdeztünk fiatalokat, hogy mit tennének, ha ők maguk tapasztalnák az online szexuális zaklatás valamelyik formáját. A válaszadók 48%-a elmondaná a szüleinek de csak 14% szólna egy tanárral. Amikor arról kérdeztük őket, hogy mi az, ami megnehezíti a segítségkérést, 42 % azt mondta, amiatt aggódna, mi lesz a következménye, és 39% amiatt aggódna, hogy őket hibáztatnák. A fókuszcsoportokban részt vevő fiatalok pedig arról meséltek, hogy aggódnak amiatt, hogy ha velük történne hasonló, akkor hogyan reagálnának a szüleik, tanáraik, ha segítséget kérnének tőlük.

Ezek az eredmények azt is megmutatják, hogy milyen hiányosságai vannak az online szexuális zaklatással, internetbiztonsággal kapcsolatos prevenciós és tájékoztató anyagoknak, illetve, hogy mennyire fontos, hogy a megelőzésben a gyerekek, fiatalok szempontjai is megjelenjenek. A téma nehézsége miatt több olyan körülmény is van, ami megnehezíti a fiatalok számára, hogy megosszák a tapasztalataikat és segítséget kérjenek a bajban.

Az öt leggyakoribb akadály, ami megnehezíti, hogy egy fiatal segítséget kérjen:

Háttér

A deSHAME projekt első részében a 13-17 éves korosztállyal foglalkozó pedagógusoknak, szakembereknek készültek módszertani anyagok, oktatási csomag. A fókuszcsoporthoz beszélgetésekből, a szakemberekkel készített interjúkból és az Ifjúsági Tanácsadó Testületekkel végzett munkából világossá vált, hogy a fiatalabb korosztály (9-12 évesek) tagjai ugyanúgy szemtanúi illetve áldozatai lehetnek az online szexuális zaklatás különböző formáinak. A fiatalabbak gyakrabban találkoznak a külsővel, vagy az éréssel, a testi változásokkal kapcsolatos viccekkel, míg az idősebbeknél többször fordul elő kifejezetten szexualizált formájú zaklatás (pld. szexuális tartalmú megjegyzések, lekurvázás (slut shaming), szexuális jellegű képek engedély nélküli megosztása). A deSHAME projekt a szexualizált cyberbullying kifejezést használja azokra a viselkedési formákra, amelyek gyakoriak a fiatalabb korosztálynál. Az online szexuális zaklatás tágabb kifejezését a kamaszok esetében használjuk, ami szintén magába foglalja a szexualizált cyberbullying viselkedési formáit. Ebben a tájékoztató anyagban mindkét kifejezést használhatjuk

A kutatásunk alapján fontosnak tartottuk, hogy minél korábban beszéljünk a gyerekeknek az online szexuális zaklatásról, az életkoruknak megfelelő módon. De azt is láttuk, hogy nincsen elég oktatási anyag az ilyen korú (9-12 éves) gyerekek számára, sem elég információs, figyelemfelhívó anyag a szülők, gondviselők részére. Szintén fontos az együttműködés és a párbeszéd erősítése a szülők s az iskola között, hiszen az internet, a közösségi oldalak központi helyet foglalnak el a gyerekek, fiatalok életében, és nem lehetséges szétválasztani az iskolai, és az iskolán túli internetes aktivitásokat, és azoknak a hatását.

Ezek az előzmények alapozták meg a deSHAME projekt 2. részét. Kutatásokat végeztünk, hogy, olyan eszközöket tudjunk fejleszteni, ami megfelel a két célcsoport igényeinek. A szülőknek szóló tájékoztató anyagok célja, hogy felhívja a figyelmet erre a témára és segítse a szülőket abban, hogy beszélni tudjanak a gyerekeikkel az online szexuális zaklatásról az életkoruknak megfelelő módon.

'Tudom, hogy a gyerekek (8 vagy 9 évesek), akikkel foglalkozom, kaptak megjegyzéseket a testükkel kapcsolatban. Nem szexuális jellegűeket, de egyfajta negatív jellegűt, ami arról szól, hogy valaki hogy néz ki...' (Szülő, Egyesült Királyság)

25%

Az internetező fiatalok közel negyede találkozott már olyan gyűlölködéssel, amely egy olyan csoporthoz való tartozáson alapult, mint például nem, vallás, fogyatékoság, szexualitás vagy nemi identitás. (NMHH, 2017)

“ Az egész iskolának elküldhették volna a képeket, hozzáadva dolgokat.” (Lány, 9-11, Egyesült Királyság).

Módszertan

A projekt során gyerekek, fiatalok, pedagógusok és szülők élményeit, tapasztalatait vizsgáltuk kvalitatív és kvantitatív módszerekkel. Az adatgyűjtésbe bevont csoportok:

Etika és biztonság

Az adatgyűjtéshez szükséges etikai jóváhagyást a Közép-Lanchashire-i Egyetem biztosította, a Brit Pszichológiai Társaság (BPS) elvárásaival összhangban. A felnőtt résztvevők részletes leírást kaptak a kulcs-fontosságú etikai kérdésekről, és hozzájárultak a vizsgálatban való részvételhez

A fókuszcsoportokban a gyerekek, fiatalok szülői hozzájárulással vehettek részt. Az interjúk során a kérdések megfogalmazása, a nyelvezet, a felvázolt élethelyzetek a résztvevők életkorának megfelelő volt.

A 9 és 12 év közötti gyerekek nézőpontja, tapasztalatai

A fókuszcsoporthoz tartozó beszélgetések során a résztvevő gyerekek nemcsak az online szexuális zaklatással kapcsolatos élményeikről, tapasztalataikról számoltak be, de sokat beszélgettünk a cyberbullyingról és általánosságban az online életükről is. Az Ifjúsági Tanácsadó Testület valamint a fókuszcsoporthoz tartozó résztvevői fontos meglátásokkal járultak hozzá a probléma megértéséhez. Egyértelműen látszott, hogy a fiatalokat aggasztja az online szexuális zaklatás, és fontosnak tartják, hogy a témáról a szüleikkel is tudjanak beszélni. Fontos számukra az is, hogy biztosan tudják, van támogatás, ha problémájuk akad vagy aggódnak valami miatt. Ugyanakkor a résztvevők azt is megosztották, hogy akadnak nehézségeik, amikor erről a témáról beszélni szeretnének. Felhívták a figyelmet annak fontosságára, hogy a szülők legyenek őszinték, támogatóak, empatikusak, tájékozódjanak a témában, és legyenek elérhetőek a fiatalok számára. Számos javaslatot tettek arra vonatkozóan is, hogy mi az, amit a szülők ne tegyenek. Ne ítélkezzenek, ne reagálják túl az adott helyzetet, ne legyenek túl érzékenyek vagy dühösek, ne hibáztassák a gyerekeket és tartsák tiszteletben privát szférájukat. Ez összhangban volt azzal, amit a fókuszcsoporthoz tartozó fiatalok is mondtak. Arról is beszámoltak, hogy milyen fontos a bizalom ahhoz, hogy beszélni tudjanak az online problémáikról vagy segítséget tudjanak kérni.

“Szükségünk van a szüleinkre és egy tanárra, akiben megbízhatunk...”
(Magyarország, 9-10 éves lány)

A fiatalok számára az is fontos volt, hogy érezzék, a szüleiket érdekli az ő online életük, és támogatják őket függetlenül attól, hogy ők maguk milyen viszonyban vannak az online térrel:

“Fontos tudni, hogy a szüleink a mi oldalunkon állnak, még akkor is, ha elküldtük azt a képet... És hogy az anyukád, apukád vagy családod támogat téged még ebben a helyzetben is...”
(Magyarország, 11-12 éves lány)

Vannak fiatalok, akik aggódnak, hogy ha tanáraikkal vagy szüleikkel beszélnek, az csak ront a helyzeten, mert ők esetleg túlreagálják, vagy ítélkeznek felettük:

“Az anyukám meg is örülne, ha bármiről tudna. Tuti kiabálna velem... Többet nem lehetnék benne semmilyen csoportos csetben... Ezt pedig nem akarom...”
(Egyesült Királyság, 11 éves lány)...’

Ezek az aggodalmak nagyon megnehezíthetik a segítségkérést. A gyerekek, fiatalok részére készülő módszertani anyagok összeállításakor ezért fontos szempont volt, hogy az óravázlatok segítségével nyíltan lehessen beszélni ezekről a félelmekről, és arról, hogy hogyan tudnak ennek ellenére segítséget kérni egy felnőttől, ha bajban vannak.

A segítségkérés nehézsége a szülőknek készült anyagokban is hangsúlyosan megjelenik. A gyerekektől, fiataloktól kapott információk alapján kiemelt szerepet kap annak a fontossága, hogy a szülők hallgassák meg a gyerekeiket, kérdezzék őket az online életükről, tapasztalataikról, legyenek nyitottak arra, hogy ők is tanuljanak a gyerekektől, és tudjanak támogatóak lenni akkor is, ha úgy tűnik, hogy a gyerekeknek nincsen szüksége rá.

A fókuszcsoporthoz tartozó és az Ifjúsági Tanácsadó Testületek visszajelzéseiből kitűnik tehát, hogy milyen fontos, hogy a szülők és a pedagógusok segítsék az ilyen korú gyerekeket online életük navigálásában, különös tekintettel az online szexuális zaklatással kapcsolatos jelenségekre. Ezeket az észrevételeket figyelembe vettük a szülők bevonásával szervezett fókuszcsoporthoz tartozó beszélgetések tervezésekor, illetve később, a számukra létrehozott figyelemfelhívó és információs anyagok összeállításakor is.

A pedagógusok nézőpontja, tapasztalatai

A pedagógusoktól megtudtuk, hogy néhány kollégájuk és sok szülő sem érzi úgy, hogy az online szexuális zaklatás olyan probléma lenne, ami érintheti a gyerekeket, különösen a fiatalabbakat. Ezzel szemben a deSHAME Projekt 1 és a gyerekekkel tartott fókuszcsoportok eredményei azt mutatják, hogy fontos hogy a szülők és a pedagógusok is értsék, hogy a különböző életkorokban hogyan, milyen viselkedésekben jelenik meg az online szexuális zaklatás. Ez segíthet észrevenni és megérteni, hogy az online szexuális zaklatás jelen van a fiatalabb gyermekek életében is, és nemcsak lehetséges, hanem fontos is erről a témáról beszélni. A szülők érzékenyítése, az online biztonsággal kapcsolatos információk átadása sokszor kihívást jelent. Ha az online szexuális zaklatásról az életkornak megfelelően akarunk beszélni, akkor fontos figyelembe venni a szexuális fejlődést, a párkapcsolatokat és a testképpel járó kérdéseket is. Az online szexuális zaklatásról való gondolkodásnak nemcsak az iskolában, hanem otthon is jelen kell lennie, hiszen a gyerekek, fiatalok online élete, tapasztalatai nem különülnek el egymástól élesen a két környezetben.

A pedagógusok és a szülők közötti együttműködés, párbeszéd ahhoz is fontos, hogy a gyerekek, fiatalok biztosak lehessenek abban, hogy a felnőttek ismerik és megértik azokat a helyzeteket, amelyekkel az online világban találkozhatnak és segíteni fogják őket, ha nehézségekkel találkoznak.

A deSHAME projektben létrehozott módszertani és tájékoztató anyagok célja, hogy eszközöket és támogatást nyújtson ehhez minden olyan felnőttnek, aki felelősséget érez egy gyerek vagy fiatal iránt.

“A szülők és a pedagógusok közötti együttműködés nagyon fontos ezekben a helyzetekben...”

**Mert a tanulók online élete sokszor egy szürke zóna az iskola és az otthon között...
A szülők azok, akikkel együtt kell dolgoznunk ...”**

(Tanár, Dánia)

“Meglepő vagy sokkoló lehet, mert nem tudom, ki küldene olyan képet. Ez nagyon helytelen.”

**(9-11 év közötti fiú,
Egyesült Királyság)**

Szülői szempontok, tapasztalatok

A szülőkkel, gondviselőkkel végzett kvalitatív és kvantitatív kutatás eredményei megmutatták azokat a kulcsfontosságú területeket, amelyeket a tájékoztató és információs anyagok fejlesztése során is figyelembe vettünk.

Az online szexuális zaklatás megértése

A szülők, akik a három különböző országban részt vettek a fókuszcsoportokban, különböztek abban, hogy mennyire értették az online szexuális zaklatás természetét, de abban egyetértettek, hogy fontos mélyebben megérteni, hogy milyen viselkedési formákban nyilvánulhat meg. Elsősorban a szexuális tartalmú képekkel és ezek megosztásával kapcsolatos tapasztalataikat vitatták meg, és kevesebbet beszéltek az olyan jelenségekről, mint a szexuális kommentek, üzenetek, vagy a csúfolódás. A résztvevők általánosságban jobban megértették a képek készítésével és azok megosztásával járó problémákat és azok lehetséges hatásait, azzal viszont kevésbé voltak tisztában, hogy vannak más viselkedések is, amelyek ugyanolyan fájdalmasak lehetnek a gyerekek, fiatalok számára. Egyetértettek abban is, hogy ha a gyereküknek lenne valamilyen online problémája, akkor beszélnének az iskolával, a másik érintett gyerek szüleivel, illetve ha szükséges, jeleznék a közösségi média oldalak üzemeltetőinek.

A beszélgetés nehézségei

A szülők sok tapasztalatot osztottak meg azzal kapcsolatban is, hogy milyen nehézségekkel néznek szembe akkor, amikor a gyerekeikkel próbálnak beszélgetni az online szexuális zaklatásról.

“Nem könnyű beszélgetni erről a gyerekekkel. Akár a saját gyerekekkel, vagy tanítvánnyal, mert ez egy elég érzékeny téma, nehéz szóba hozni, megtalálni a helyet és az időt.”

(Szülő, Egyesült Királyság)

A nehézségek leküzdéséhez segítséget jelentene, ha kapnának útmutatást, vagy jó példákat arra, hogy hogyan érdemes egy ilyen beszélgetést elkezdni, mire kell odafigyelni.

“Jó lenne, ha lenne valami, ami olyan példákat mutatnak, amik már beváltak, amit érdemes használni...”

(Szülő, Dánia)

Többen megfogalmazták annak a fontosságát, hogy a felnőtt/szülő ne ítélkezzen, mert csak ítékezésmentes légkörben tud létrejönni az a bizalom, ami egy érzékeny beszélgetéshez szükséges.

“Én nagyon figyelek, hogy ne ítélkezzek... hogy tudjon hozzám fordulni a gondjaival.

Az, ahogyan beszélgetünk, az segít abban, hogy bízni tudjon bennem...”

(Szülő, Magyarország)

Többen is tartottak attól, hogy az online szexuális zaklatásról beszélgessenek fiatalabb (9-12 éves) gyerekekkel, mert ez a téma nem ennek a korosztálynak való. Ez a félelem jól mutatja, hogy sok felnőtt (szülők és szakemberek is) az online szexuális zaklatással kapcsolatban a szextingre, vagy más, explicit szexuális viselkedésre gondolnak elsősorban. Azonban az online szexuális zaklatás kisebb korban gyakrabban jelenik meg olyan hozzászólások, kommentek formájában, amikor a gyerekek megjelenésére, testalkatára tesznek negatív, vagy megszégyenítő megjegyzéseket. Ezekről fontos, és lehetséges is az életkoruknak megfelelő formában beszélgetni. Az óravázlatok elkészítésekor ezt a szempontot végig szem előtt tartottuk. Ezzel együtt több résztvevő azt is megfogalmazta, hogy fontosnak érzik, hogy erről a témáról minél fiatalabb korban el lehessen kezdeni beszélgetni, Más résztvevők viszont úgy érezték, hogy az online szexuális zaklatással kapcsolatos, életkornak megfelelő beszélgetéseket már ebben a fiatalabb korosztályban el kell kezdeni, pontosan azért, hogy fel legyenek készítve azokra a nehézségekre, amikkel a későbbiekben találkozhatnak.

“Sok gyerekeknek a 12-13 éves kor már túl késő. Lehet, hogy már korábban találkoztak ezekkel a dolgokkal, és nem voltak felkészülve rá...” (Szülő, Egyesült Királyság)

A fókuszcsoportok tapasztalatai összességében azt mutatják, hogy a szülők fontosnak érzik, hogy az online szexuális zaklatásról beszélgessenek a gyerekekkel, de a téma érzékenysége el is bizonytalanítja őket. Információkra és eszközökre van szükségük, amelyek segítenek megérteni az online szexuális zaklatás különböző megjelenési formáit, az életkorok eltérő tapasztalatait, és támogatást, útmutatást nyújtanak ahhoz, hogy hogyan lehet egy ilyen érzékeny témáról jól beszélgetni.

Az online kérdőívről

Online kérdőívvel azt vizsgáltuk, hogy a szülők mit tudnak a kortársak közötti online szexuális zaklatásról, általában az internezbiztonságról, és mi az, ami aggodalommal tölti el őket. A kutatásban résztvevő szülők aktívan használtak különböző közösségi média felületeket. A válaszok elemzésekor figyelembe vettük azt is, hogy Dániában és az Egyesült Királyságban a válaszadók valamivel idősebbek voltak, Magyarországon.

Szülői támogatás és a problémák megbeszélése

A legtöbb szülő úgy érezte, hogy tájékozott az internetes veszélyforrásokról (84%), 62%-uk pedig gyakran beszél a gyerekeivel az online biztonságról. Különbségek abban voltak, hogy milyen gyakran beszélgettek a gyerekekkel az általános "életkérdések" online vonatkozásairól. Legtöbbször a barátság témája (64%) és a lelki egészség (60%) került szóba. A megkérdezett szülők jóval ritkábban beszélgettek a megfelelő szexuális / kapcsolati magatartásról (30%) és a szexuális fejlődésről (28%). Az idősebb (13-17 éves) lányok szülei gyakrabban beszélgettek ezekről, mint a fiatalabb (9-12 éves) lányok vagy fiúk szülei. Fontos a szülőket támogatni abban, hogy ezekről a kérdésekről is beszélgessenek a gyerekekkel, mivel közvetlenül kapcsolódnak a kortársak közötti online szexuális zaklatáshoz. A szülőknek szóló információs anyagok hangsúlyozzák, hogy ezek az érzékenyebb témák is érintik a gyerekeket, – akkor is, ha nem beszélnek róla – ezért fontos szóba hozni őket az online biztonság kapcsán.

A megkérdezett szülők nagyon aggódtak, hogy gyermekükkel valami aggasztó történik az online térben (80%), illetve az online pornográf tartalmak hozzáférhetősége (80%), a grooming és a szexuális kizsákmányolás veszélye (74%) és az online szexuális zaklatás miatt (70%). Ha a gyermekük online visszaélés áldozatává válna, akkor a szülők 80%-a felvenné a kapcsolatot az iskolával, illetve jelentené azt a közösségi oldalakon. Ez arra utal, hogy a szülők nemcsak aggódnak az online biztonság miatt, de lépéseket is tennének a megoldás érdekében.

„Hatalmas bizonytalanság van a szülőkben, hogy hogyan beszéljenek minderről a gyerekeikkel. A legtöbb szülő szeretne még közelebb kerülni a gyerekek online világához és támogatni őket benne. Csakhogy nagyon nehéz megérteni ezt a gyorsan változó világot... ”
Dánia, Red Barnet vezető tanácsadó

A szemlélők

A szülők gyakran nincsenek tisztában azzal, hogy milyen gyakran és milyen formában kerülhetnek veszélybe a gyerekek az interneten. Sokan azt gondolják, hogy a gyerekek nem találkoznak online szexuális zaklatással, de a deSHAME 1 projekt kutatása megállapította, hogy sokan szemtanúi az online bántalmazásnak. A szülők szerint a kortársak közötti szexuális zaklatás leggyakoribb módja a képek jogosulatlan továbbküldése és a meztelen képek kicsalása. A Kék Vonal Ifjúsági Tanácsadó Testületének véleménye, és a deSHAME 1 korábbi felmérésének eredményei szerint sokkal gyakoribb a szexualitással, szexuális viselkedéssel kapcsolatos szóbeszéd, pletyka terjesztése. Ezért is fontos, hogy a szülők pontosabb képet kaphassanak az online szexuális zaklatás jelenségeiről. A projekt részeként szülőknek szóló információs anyagokat is készítettünk.

Összefoglalás

Az itt közölt kutatási eredmények alátámasztják, hogy miért fontos foglalkozni a kortársak közötti online szexuális zaklatással.

Ez a kérdés, nemcsak serdülő, hanem már kisiskolás korban is érintheti a gyerekeket, és jelentős hatással van a jóllétükre. A megelőzésben és a problémák megoldásában kulcsfontosságú, hogy a fiatalok segítséget kapjanak a problémáik megsztásában és a visszaélés következményeinek leküzdésében/feldolgozásában.

Ehhez elengedhetetlen, hogy a szülők és a pedagógusok képesek legyenek az ítékezésmentes meghallgatásra és támogatásra. A Kék Vonal Ifjúsági Tanácsadó Testülete és a fókuszcsoportos beszélgetések betekintést engedtek abba, ahogyan a fiatalok erről a témáról gondolkodnak, hogyan jelzik a problémáikat, kitől és hogyan kérnek segítséget, mire van szükségük akkor, ha bajba kerülnek, mi nehezíti meg a segítségkérést.

A fiatalok bevonása hozzájárult ahhoz, hogy olyan módszertani és információs anyagok készüljenek, amelyek reflektálnak az igényeikre, tapasztalataikra. Az online szexuális zaklatás kezelése, a biztonság megteremtése minden felnőtt közös felelőssége, azonban a szülők ebben központi szerepet játszanak: a rendszeres beszélgetések, a gyerekek online életének megismerése hozzájárul ahhoz, hogy a gyerekek merjenek segítséget kérni, amikor arra szükségük van.

A projekt során létrehozott különböző módszertani, és információs anyagok ebben segítik a szülőket és a szakembereket egyaránt.

PROJECT
deSHAME

deshame.eu

© 2021 Project deSHAME

(Childnet, Save the Children Denmark,
Kek Vonal, UCLan). All rights reserved.